

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р **Маргарита ИлиеваТенева**
ТУ-София, ИПФ-Сливен

на дисертационен труд за получаване на образователна
и научна степен “доктор”

Автор на дисертационния труд: Албена Захариева Панталеева-Кондева, задочен докторант по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по (Методика на обучението в детската градина и началното училище по математика – Методика на обучението по математика в началните класове).

Тема на дисертационния труд: „Усъвършенстване математическата компетентност на четвъртокласниците чрез метода учене по станции“.

Научен ръководител: Габриела Николова Кирова

Становището е изготвено на основание заповед № РД 38-667/26.11.2019 г. на Ректора на СУ “Св. Климент Охридски”. Процедурата по защитата и представените материали и документи са в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на СУ “Св. Климент Охридски”.

1. Актуалност на разработвания проблем

Проблемът, изследван в дисертационния, труд е актуален и е от значение, както за педагогическата теория, така и за педагогическата практика поради следните обстоятелства:

- математиката е сред ключови компетентности за учене през целия живот;
- необходимостта от оптимизиране на процеса на обучение по математика чрез изследване и апробиране в практиката на иновативни методи и подходи;
- качеството на обучението в началното училище е значим фактор при формирането на нагласите на малките ученици към дадена наука, в това число и към математиката;
- методът „учене по станции“ притежава редица предимства и приложението му води до оптимизиране на процеса на обучение, но досега той не е прилаган в обучението по математика у нас.

2. Характеристика, анализ и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд е в обем от 208 страници, от които основен текст-180 страници, 11 страници библиография и 17 страници приложения.

Трудът е структуриран в: увод; три глави; изводи, препоръки приноси; заключение; библиография и приложения. В дисертационния труд са включени общо 11 таблици, 53 диаграми и 6 снимки.

Албена Кондева показва задълбочено познаване на състоянието на изследвания проблем. Теоретичният анализ е направен на базата на 160 заглавия, от които 135 са на кирилица, а 25 – на латиница.

Авторът следва собствена изследователска логика и показва добри селективни умения и способност за научна интерпретация на основните проблеми. Направено е обстойно проучване на същността, характеристиките и вариантите за приложение на метода „учене по станции“ в педагогическата практика по света и у нас, като са описани както предимствата, така и ограниченията на метода. Проучванията са задълбочени и са съпроводени с обобщения и изводи.

Авторът очертава ясно концептуалната рамка на изследването като дефинира точно обекта, предмета, хипотезата, целта, задачите, методите, инструментариумът, целевата група и етапите на изследването.

Методите на изследване са подбрани в съответствие с поставените цели. Основно място сред тях заема педагогическият експеримент. Като допълнителни методи се използват: теоретичен анализ; наблюдение; анкетиране; моделиране; математико-статистически методи.

Методиката на изследването съответства на дефинираните цели, задачи и постигнатите приноси. Направен е прецизен количествен и качествен анализ на резултатите от изследването. Резултати от изследването са онагледени с таблици, графики и снимки.

В дисертационния труд могат да се открият всички равнища на изследователския процес:

На теоретично равнище се представят научно-теоретичните основания на дисертационното изследване. Прави се задълбочен анализ и синтез.

На концептуално равнище се очертава теоретичната рамка на изследването и се описват методологията и параметрите на изследването. Разработва се изследователска програма за експерименталната работа, дидактически модел за приложение на метода „учене по станции“ и експериментална методика на обучение.

На емпирично равнище се провежда емпирично изследване и експериментално обучение.

В емпиричното изследване са включени 278 четвъртокласници и 79 педагогически специалисти. Направен е обстоен количествен и качествен анализ на резултатите от изследването.

Авторският модел се апробира като експериментално обучение на четвъртокласници от гр. София и от гр. Ловеч.

Резултатите от обучението доказват ефективността на създадения дидактически модел както по отношение на равнището на придобитите от учениците компетенции, така и по отношение мотивацията им за учене.

На проспективно равнище се изтъква значимостта на проведените изследвания и се предлагат конкретни препоръки за оптимизиране на процеса на обучението по математика в четвърти клас по отношение на:

- творческото въвеждане на метода „учене по станции“;
- организацията на учебния процес;
- учебното съдържание;
- компетентността на учениците.

Дисертационният труд е оформен прецизно в структурно, съдържателно, стилово и техническо отношение. Количественият и качественият анализ на резултатите са направени компетентно, а изводите и заключенията са дефинирани коректно.

3. Преценка на публикациите по дисертационния труд и на автореферата

По темата на дисертацията са направени четири самостоятелни публикации. Две от тях са публикувани в списания („Педагогика“ и „Предучилищно & училищно образование“), една в сборник „Млади изследователи“ и една в сборника с материали на конференция.

Авторефератът съответства на структурата и съдържанието на дисертационния труд.

Приемам изводите, направени в автореферата. Те са обосновани и следват логиката на изложението. Считам, че те са от значение за образованието по математика в началното училище.

4. Приноси и значимост на дисертационния труд за науката и практиката

Дисертационният труд съдържа научни и научно-приложни приноси, които се базират на резултатите от теоретичния анализ и синтез и проведените научни изследвания.

Като приемам приносите, посочени от Албена Захариева Панталеева-Кондева, като най-значими откроявам създаването на авторски дидактически

модел за приложението на метода „учене по станции“ в конкретни етапи от обучението по математика в IV клас и неговото апробиране в практиката.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Приемам дисертацията за самостоятелно и цялостно научно изследване на докторанта Албена Захаријева Панталеева-Кондева. Считам, че целта на дисертационния труд е постигната, а резултатите от представеното изследване съдържат научни и приложни приноси.

Като отчитам достойнствата на научния труд, давам своята **положителна оценка** за дисертационния труд на тема: „Усъвършенстване на математическата компетентност на четвъртокласниците чрез метода учене по станции“ с автор Албена Захаријева Панталеева-Кондева и **предлагам на уважаемото Научно жури да присъди на Албена Захаријева Панталеева-Кондева образователната и научна степен “доктор”, по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по (Методика на обучението в детската градина и началното училище по математика – Методика на обучението по математика в началните класове).**

21.01.2020 г.

доц. д-р Маргарита Тенева